

01.08.2022.
UzNr. 2.5/2022/2577
Nr.**Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga
LV-1039***Par elektroenerģijas pārvades sistēmas
pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas projektu*

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2022.gada 14.jūlijā izsludināja publisko konsultāciju par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas projektu (turpmāk – Konsultāciju dokuments).

AS "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk – AST) ir iepazinies ar Konsultāciju dokumentu un Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas projektu (turpmāk – Metodikas projekts) un sniedz sekojošus priekšlikumus un komentārus.

Ņemot vērā būtiskās izmaiņas ģeopolitiskajā situācijā Eiropā, kraso energoresursu cenu pieaugumu, kā rezultātā būtiski pieaugušas ar elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas, AST pozitīvi vērtē Konsultāciju dokumentā ietverto iespēju daļu no uzkrātajiem pārslodzes ieņēmumiem novirzīt tarifu izmaksu segšanai nākamajā regulatīvajā periodā, kā arī iespēju jau 2022.gadā uzkrātos pārslodzes ieņēmumus, par kuriem nav pieņemts lēmums to izmantošanai jaunu pamatlīdzekļu iegādes vai izveides finansēšanai, novirzīt pārvades izmaksu segšanai.

Tāpat AST pozitīvi vērtē Konsultāciju dokumentā ietverto Regulatora iniciatīvu attiecībā uz regulatīvā rēķina iesniegšanas kārtību, kas veicina elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora iespējas pēc iespējas īsākā laika periodā atgūt izmaksu starpību, kuru ietekmēja ārējie apstākļi.

Izprotot Regulatora mērķi, saglabāt iespējami stabilu tarifu vidi regulatīvā perioda ietvaros, tomēr AST vērš uzmanību, ka Metodikas projekta 31.1.1. un 31.1.2.punktos noteiktie ierobežojumi attiecībā uz korekcijas apjomu, kas tiek iekļauts nākamajā tarifu periodā, rada nepieciešamību piesaistīt papildus aizņēmumus apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, kā rezultātā pieaug pārvades sistēmas operatora finanšu izmaksas, atstājot negatīvu ietekmi uz peļņas un dividendžu apmēru.

Lai nodrošinātu iespējami precīzu regulatīvā rēķina apjomu, ievērojot to, ka zudumu apjoms elektroenerģijas pārvades tīklā ir tieši atkarīgs no laika apstākļiem, elektroenerģijas pārvades sistēmas darba režīmiem, elektroenerģijas plūsmām sistēmā un tādējādi zudumu, tehnoloģiskā patēriņa apjoms ir ārpus AST tiešas kontroles, AST rosina precizēt Metodikas projekta 28.2.punktu nosakot, ka, aprēķinot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto faktisko elektroenerģijas zudumu, tehnoloģiskā patēriņa daudzumu.

AST lūdz Regulatoru sniegt skaidrojumu par to, vai Metodikas projekts pieļauj regulatīvajā rēķinā iekļaut tādas AST pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas, kas šobrīd netiek regulāri pirktas un, kas var rasties, piemēram, ātrākas/ārkārtas desinhronizācijas gadījumā (piemēram, AST komandēta *must-run* ģenerācija, utt.).

Vienlaikus, AST vērš uzmanību, ka Metodikas projekta 30.punktā ietvertais regulatīvā rēķina iesniegšanas termiņš (31.jūlijs, ja tarifu periods atbilst kalendārajam gadam) objektīvu apstākļu dēļ (grāmatvedības perioda slēgšanas termiņi, regulatīvā rēķina apstiprināšana valdē) nav izpildināms un to ir nepieciešams pagarināt, vēlams par vienu mēnesi (30.augusts, ja tarifu periods atbilst kalendārajam gadam). Šāds regulatīvā rēķina iesniegšanas termiņš arī atbilstu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.pantā noteiktajam starpperiodu pārskatu publicēšanas termiņam (divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām), kā arī Finanšu instrumentu tirgus likuma 57.pantā noteiktajam starpperiodu pārskatu par pirmajiem sešiem pārskata gada mēnešiem publicēšanas termiņam (divu mēnešu laikā pēc attiecīgā pārskata perioda beigām).

Tāpat, AST vērš uzmanību, ka ievērojot Konsultāciju dokumentā plānoto Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas spēkā stāšanās laiku (2022.gada 25.augusts) un to, ka AST patreiz spēkā esošo elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu regulatīvais periods beidzas 2022.gada 31.decembrī, AST nebūs iespējams iesniegt jaunu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu projektu Metodikas projekta 60.punktā noteiktajā termiņā. Ņemot vērā minēto, AST lūdz noteikt pārejas noteikumus Metodikas projekta 60.punkta piemērošanai, nosakot, ka 2022.gadā jaunu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu projektu iesniedz ne vēlāk kā 3 mēnešus pirms regulatīvā perioda beigām.

Valdes loceklis

Imants Zviedris

Valdes loceklis

Mārcis Kauliņš

Grava

maragrava@ast.lv